

forbindelse så vigtige begreber som autonomi og identifikation, er der her givet en fremstilling, som er så let tilgængelig, som det vist er muligt at gøre den. Det er i det hele en bog, der burde kunne finde en læsekreds blandt dette blads læsere.

Chr. Jørgensen.

Vejrforholdene i januar måned 1952.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

Januar 1952 havde overvejende sydvestlige vinde med noget over normal varme og stor nedbør. Den gennemsnitlige middeltemperatur blev $0,8^{\circ}$, normalt $0,1^{\circ}$, og nedbøren — beregnet som simpelt gennemsnit — blev for Jylland-Øerne 61 mm. Det er 39 pct. over normalen, der er 44 mm. Det såkaldte korrigerede »fladetro«-gennemsnit, beregnet med hensyntagen til størrelsen af det område, hver nedbørstation dækker, er opgjort til 62,3 mm eller 38 pct. over normalen, der er 45,2 mm.

Temperatursvingningerne var enkelte gange store, navnlig omkring den 7., 15. og 28. De højeste temperaturer indtraf omkring den 15. og blev $6-9^{\circ}$, mens de laveste forekom i månedens sidste dage, hvor der overalt i landet var frost. Der var enkelte kyststationer, der ikke kom under $-2-4^{\circ}$, men ellers var $5-9$ kuldegrader på Øerne og $7-11$ i Jylland ganske almindeligt. København havde 9 døgn med under normal temperatur, Tarm endda 20 døgn. Heraf var 2 kolde, det ene endog meget koldt, nemlig $6,6^{\circ}$ under normalen.

Månedens absolut højeste temperatur, $9,8^{\circ}$, målt den 15. i Togerbo i Randers amt. Den absolut laveste, $-14,5^{\circ}$, aflæstes ved Løndal den 29. Frostdagenes antal blev i gennemsnit 21, hvilket er normalt. Jylland havde 23 frostdage, Øerne 18.

Uroligt vejr med vindstyrke 8—9 forekom lokalt og kortvarigt adskillige gange.

Nedbøren fordeltes nogenlunde ligeligt mellem landets vestlige og østlige egne. Jylland fik i gennemsnit 65,6 mm (38 pct. for meget), mens Øerne fik 54,8 mm (39 pct. for meget), varierende fra 80,2 mm i Sønderjylland til 42,5 mm i Hjørring amt.

Af totalnedbøren faldt 34 pct. i første og 53 pct. i andet tidøgn. I hele Jylland var kun den 13. og 21. nogenlunde og den 22.—23. så godt som nedbørfri. På Øerne var den 13. samt den 22.—26. næ-

Nedbørens afvigelse fra normalen.

		Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring	amt	43	41	+ 5
Thisted	»	59	53	+ 11
Aalborg	»	56	43	+ 30
Viborg	»	65	45	+ 44
Randers	»	51	41	+ 24
Aarhus	»	64	46	+ 39
Vejle	»	76	50	+ 52
Ringkøbing	»	70	52	+ 35
Ribe	»	80	52	+ 54
Sønderjylland		80	51	+ 57
Odense	amt	70	42	+ 67
Svendborg	»	68	46	+ 48
Langeland		48	40	+ 20
Samsø		59	35	+ 69
Holbæk	amt	50	35	+ 43
Sorø	»	60	37	+ 62
Frederiksborg	»	48	37	+ 30
Københavns	»	47	38	+ 24
Præstø	»	50	39	+ 28
Maribo	»	46	42	+ 10
Bornholm		68	41	+ 66

sten helt nedbørfri. Hagl forekom i Jylland ved 72 pct. af stationerne, på Øerne kun ved 43 pct. Af snedage havde Jylland og Bornholm 12, Øerne 10. Den største månedsnedbør målt i Vandel, der fik 105,7 mm, mindst fik Sletterhage med 30,0 mm. Størst nedbør i et døgn, 23,8 mm, målt den 11. ved Skrydstrup.

Nedbørdagenes antal blev ikke mindre end 20, normalt 14, varierende fra 16 på Lolland-Falster til 22 i Ribe amt.

Tåge forekom gennemsnitlig 7 dage, normalt 11. Hyppigst var den i Nordjylland. Torden hørtes på ikke mindre end 11 dage mod normalt 2. Det er det største antal dage i januar med torden, som hidtil kendes. I januar 1925 var det 10. Det var dog udelukkende Jylland, og navnlig Vestjylland, der havde torden. Den var især hyppig i månedens første halvdel.

Soltimernes antal blev i gennemsnit for Jylland-Øerne kun 29, normalt 40, varierende fra 17 på Næsgaard til 39 ved Tystofte.

Mindre meddelelser.

Oksebremselarvens udryddelse.

Landbrugsministeriet har udsendt den sædvanlige bekendtgørelse, hvorefter det pålægges enhver kreaturholder at sørge for udryddelse af de i hans besætning forekommende oksebremselarver. Ved udklemning, punktering eller udhaling skal der omhyggeligt sørges for, at larverne dræbes.

I samtlige jydsk amter og i Værløse kommune i Københavns amt samt i Birket og Søllested kommuner i Maribo amt skal der ved kommunalrådenes foranstaltning inden udbinding foretages et eftersyn til konstatering af, hvorvidt kreaturholderne har opfyldt pligten til oksebremselarvens udryddelse.

Sukkerroerne til Sverige.

Mellem de svenske sukkerfabrikker og Foreningen af jydsk Sukkerroedyrkere er der ifølge Erhvervenes Oplysningsråd truffet aftale om betingelserne for levering af sukkerroer i den kommende sæson. De skal nu godkendes af såvel de danske som de svenske myndigheder.

Aftalen går ud på levering af sukkerroer fra 5000 ha, indbefattet de arealer på Sjælland og Bornholm, hvor der også dyrkes sukkerroer med eksport til Sverige for øje.

De danske leverandører modtager — i stedet for det våde affald — gratis 3 kg såkaldt betfoder pr. 100 kg leverede roer mod tidligere kun 2½ kg. Betfoder er et udmærket kraftfoder, bestående af tørret affald tilsat melasse. Den aftalte pris skal være den samme, som avlerne opnår ved levering til danske sukkerfabrikker.

Forøgelse af landbrugsproduktionen.

I august 1951 vedtog den europæiske, økonomiske samarbejdsorganisation (OEEC) i Paris en henvendelse til Marshall-landene om at forøge den samlede landbrugsproduktion med 25 pct. i løbet af 5 år. Ministerrådet, som udsendte denne deklaration, anså en sådan forøgelse nødvendig af flere grunde, først og fremmest af hensyn til befolkningstilvæksten og den forventede større købeevne og købelyst i de europæiske lande, men også de usikre importmuligheder for korn og foderstoffer fra oversøiske lande i forbindelse med selve betalingspørgsmålet.

Beslutningen om en 5 pct. forøgelse af produktionen årlig i 5 år blev mødt med skepsis i en række lande, bl. a. Danmark, fordi man anser en så hurtig produktionsforøgelse for uigennemførlig, men det må dog ved bedømmelsen heraf tages i betragtning, at mere rationelle metoder i adskillige europæiske lande kan medføre stor pro-

duktionsforøgelse, og disse kan suppleres med nyopdyrkning, hvor ubenyttede arealer endnu henligger.

OEEC's landbrugskomite har nu på grundlag af forskellige underudvalgs og en speciel arbejdsgruppes undersøgelse udarbejdet nogle kommentarer til nævnte vedtagelse. Der peges på en række velkendte tekniske midler og veje til produktionens forøgelse som bedre gødskning, udvidelse af arealerne med bedre ydende kulturplanter, navnlig på bekostning af brak og mindre værdifulde græsarealer, bedre ukrudtsbekæmpelse og kraftigere indsats mod sygdomme og skadedyr, mere rationel fodring o. s. v.

Det nævnes, at ganske særlige anstrengelser må gøres, for at de opstillede forudsætninger kan opfyldes. Der peges i denne forbindelse på en mere effektiv konsulentvirksomhed, rigeligere forsyning med kunstgødning, øgede investeringer på visse områder, bedre kreditmuligheder — især for små brug — sikkerhed for afsætning til rimelige priser og udvidelse af den internationale handel.

Danske oste får danske navne.

Den 14. marts udstedte Landbrugsministeriet en bekendtgørelse, hvorefter de danske ostetyper, der hidtil har båret navne af udenlandsk oprindelse, nu får et specielt dansk navn. Ved at introducere nationale betegnelser mener man at kunne give de danske oste en bedre international placering.

Et navneudvalg nedsat af Mejeribrugets Osteeksportudvalg fremkom med forslag til nye ostenavne, og det er senere tiltrådt af mejeribrugets organisationer. Fra 1. juni kommer »Dansk Svejts« til at hedde Samsø, »Steppeost« bliver til Danbo, »Dansk opstukken Gouda« skal hedde Fynbo, og på samme måde har de fleste ostetyper fået navne, der ligesom stedfæster dem til danske landsdele.

Afvigende fra denne linie er navnene *Danablu* og *Mycella*, der træder i stedet for henholdsvis dansk ost af Roquefort-typen og dansk ost af Gorgonzola-typen.

Som noget særligt kan nævnes, at Dansk Tilsitter fremtidig kommer til at hedde *Havarthi*, opkaldt efter *Hanne Nielsen*, Havarthigaard i Øverød ved Holte. Denne djærve gårdmandskone havde fremragende evner til at efterlave de udenlandske ostetyper, og hun var med til i en pionertid at lægge grundlaget for moderne, dansk osteproduktion, ja for hele mejeribrugets. Det var hende, der med sine udstillede »hjemmelavede« danske mejeriprodukter tog æresprisen hjem ved den store udstilling i London i 1879 og dermed sikrede Danmark den første internationale anerkendelse som mejeribrugsland. Det er al anerkendelse værd, at man — skønt navnet udadtil kan synes lidt aparte — på denne måde har hædret mindet om *Hanne Nielsens* historiske indsats.

Landbrugets prisforhold i februar måned 1952.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1950 Hele året	1951			1952	
		Hele året	Jan. måned	Febr. måned	Jan. måned	Febr. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk af mejeri	34,60	34,44	35,24	35,24	37,37	37,37
Smør, afregningstal	572	550	550	550	550	550
» + smørtillæg	572	559	550	550	600	600
Ost, 20 pct.	219	243	240	260	256	263
Æg	297	344	320	297	412	373
Slagterisvin	391	425	412	412	450	450
Slagtekøer, 1. kl. lev. v. ¹⁾	169	194	179	182	198	193
Stude og kvier, 1. kl. lev. v. ¹⁾ ..	199	243	219	232	247	244
Smågrise, Køge, kr. pr. stk.	87	85	71	72	99	102
Unge heste, Odense, kr. pr. stk. Hvede ²⁾	1447	1545	1400	1444	1400	1525
Rug ²⁾	55,09	58,90	60,06	61,88	52,00	52,50
Byg	46,55	59,79	61,31	63,38	52,00	52,50
Havre	51,72	64,82	57,75	59,13	71,00	70,95
Hø	44,20	63,65	54,85	56,13	66,63	63,40
Kartofler, sælgers st., Sjælland	20,05	23,59	21,60	24,00	22,80	24,75
Runkelroefrø	20,43	22,46	21,60	23,00	22,00	22,00
Kålroefrø	133	123	133	120	113	105
Halvsildig rødkløverfrø	138	155	145	150	163	165
Hvidkløverfrø	573	726	690	688	733	713
Hundegræsfrø	943	873	1055	1010	765	690
Alm. rajgræsfrø, tidlig	437	299	410	400	270	263
Ital. rajgræsfrø	183	155	185	178	148	143
	174	147	170	160	148	138
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	55,86	64,92	62,50	62,50	75,50	75,50
Solsikkekager	55,41	63,92	61,50	61,50	74,50	74,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,39	25,99	25,05	25,25	27,55	27,80
18 pct. superfosfat	14,27	18,46	14,05	14,70	22,35	22,50
Kaligødning	27,21	23,09	24,15	24,40	22,30	22,55

¹⁾ Notering for kreaturer til eksport.²⁾ Fra og med august 1951 = afleveringspris plus lagringstillæg. Hvede af høst 1949 = 4 kr. pr. 100 kg over noteringen for majs eller byg. For korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs. For afleveringspligtigt byg og havre betales 45 kr. pr. 100 kg. I tiden oktober-marts forhøjes prisen for afleveringspligtigt korn hver halve måned med et lagringstillæg på 25 øre pr. 100 kg.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1950 Hele året	1951			1952	
		Hele året	Jan. måned	Febr. måned	Jan. måned	Febr. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	330	328	336	336	356	356
Smør	274	267	263	263	287	287
Ost, 20 pct.	384	426	421	456	449	461
Æg	252	292	271	252	349	316
Slagterisvin	403	438	425	425	464	464
Slagtekøer	291	334	309	314	341	333
Stude og kvier	326	398	359	380	405	400
Unge heste	196	210	190	196	190	207
Hvede	399	426	435	448	376	380
Rug	390	501	514	531	436	440
Byg	402	503	448	459	551	551
Havre	367	528	455	466	552	526
Hø	292	343	314	349	332	360
Kartofler	545	599	576	613	587	587
Landbrugsprodukter ialt	320	342	331	331	363	358
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	381	442	420	420	514	514
Solsikkekager	430	496	477	477	578	578
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	132	135	130	131	143	144
18 pct. superfosfat	241	312	246	248	378	380
40 pct. kaligødning	228	194	203	205	187	189
Kunstgødning ialt	202	214	192	195	245	246
Udsæd (markfrø)	360	371	371	371	382	382